BUSINESS મિત્ર

બે દિવસની મંદી પછી શેરબજાર સુધર્યું

બીએસઈ સેન્સેક્સ ૩૩૦.૯૨ પોઈન્ટ અથવા ૦.૪૩ ટકા વધીને ૭૭,૨૬૪.૫૧ પર બંધ થયો, દિવસ દરમ્યાન ૪૨૪ પોઇન્ટ ક્રતા વધુ ઉછળ્યો

નિફ્ટી ૮૪.૮૦ પોઈન્ટ અથવા ૦.૩૫ ટકા વધીને ૨૪,૧૭૫.૬૫ પર બંધ થયો, આઇટી શેરોમાં મજબૂતીની અસર

એશિયન શેરબજારોમાં મિશ્ર પ્રવાહ

મુંબઈ, ૨૮ ઓગસ્ટ (પીટીઆઈ): વૈશ્વિક બજારોમાં તેજી અને બ્લુ-ચિપ આઈટી શેરોમાં ખરીદીના પગલે બે દિવસની ગિરાવટ બાદ શુક્રવારે બેન્ચમાર્ક ઈક્વિટી સૂચકાંકો સેન્સેક્સ અને નિફ્ટી રિકવર થઈને ઉપર બંધ રહ્યા હતા.

ત્રીસ શેરો ધરાવતો બીએસઈ સેન્સેક્સ ૩૩૦.૯૨ પોઈન્ટ અથવા ૦.૪૩ ટકા વધીને ૭૭,૨૬૪.૫૧ પર બંધ થયો હતો. દિવસ દરમિયાન તે ૪૨૪.૩૮ પોઈન્ટ અથવા ૦.૫૫ ટકા ઉછળીને ૭૭,૩૫૭.૯૭ પર પહોંચ્યો હતો. ૫૦ શેરોનો એનએસઈ નિફ્ટી ૮૪.૮૦ પોઈન્ટ અથવા ૦.૩૫ ટકા વધીને ૨૪,૧૭૫.૬૫ પર બંધ થયો હતો.

સેન્સેક્સની ૩૦ કંપનીઓમાંથી ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસીઝ, ઈન્ફોસિસ, ટેક મહિન્દ્રા, એચસીએલ ટેક, ટાઈટન અને ઈટરનલ મુખ્ય વિનર રહ્યા હતા. આઈસીઆઈસીઆઈ બેન્ક, અલ્ટ્રાટેક સિમેન્ટ, એશિયન પેઈન્ટ્સ અને આઈટીસી નબળા દેખાવવાળા શેરોમાં સામેલ હતા. જિયોજિત ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સ લિમિટેડના રિસર્ચ હેડ વિનોદ નાયરે જણાવ્યું હતું કે, "આજે આઈટી શેરોમાં મજબૂત તેજીને કારણે ભારતીય શેરબજારો ઊંચા બંધ રહ્યા હતા. એનવીડિયાના મજબૂત ત્રિમાસિક પરિણામો અને આશાવાદી આઉટલૂકથી આ ક્ષેત્રને ટેકો મળ્યો હતો, જેનાથી કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા (AI) સંબંધિત રોકાણમાં સતત વધારો થવાની આશા વધી છે અને એન્ટરપ્રાઈઝ AI ડિપ્લોયમેન્ટ સાથે જોડાયેલી કંપનીઓને ફાયદો થયો છે."

તેમણે ઉમેર્યું, "જો કે, યુએસ વ્યાજદરના દૃષ્ટિકોણ અને વૈશ્વિક તરલતાની સ્થિતિ પર વધુ સ્પષ્ટતા માટે જેક્સન હોલ સિમ્પોસિયમમાં ફેડરલ રિઝર્વના અધ્યક્ષના નિવેદનની રાહ જોવાઈ રહી હોવાથી રોકાણકારોની સહભાગિતા મર્યાદિત રહી હતી." એચએસટી વેલ્થના ફાઉન્ડર અને સીઈઓ હરિસેલવન રાધાકૃષ્ણને જણાવ્યું હતું કે ક્ષેત્ર માટેના અનુકૂળ વૈશ્વિક સંકેતો વચ્ચે રોકાણકારો આઈટી શેરો અંગે સકારાત્મક રહ્યા હતા.

રાધાકૃષ્ણને જણાવ્યું, "ભારતીય ઈક્વિટી બેન્ચમાર્ક્સે શુક્રવારે ઉછાળા સાથે બે દિવસની મંદીના સિલસિલાને અટકાવ્યો હતો, કારણ કે વ્યાપક બજારના નબળા દેખાવ વચ્ચે ટેક્નોલોજી શેરોમાં થયેલા મજબૂત વધારાએ તેને બેલેન્સ કરી દીધું હતું. ટેક્નોલોજી શેરો સ્પષ્ટપણે મોખરે રહ્યા હતા, જેમાં નિફ્ટી આઈટી ઈન્ડેક્સ ૩.૫ ટકા ઉછળ્યો હતો." બીએસઈ મિડકેપ સિલેક્ટ ઈન્ડેક્સ ૦.૪૮ ટકા અને સ્મોલકેપ સિલેક્ટ ઈન્ડેક્સ ૦.૦૨ ટકા વધ્યો હતો. બીએસઈ સેક્ટરલ ઈન્ડેક્સમાં, ફોકસ્ડ આઈટી ૩.૪૨ ટકા, ઈન્ફોર્મેશન ટેક્નોલોજી ૩.૩૨ ટકા, પીએસયુ બેન્ક ૧.૨૫ ટકા, બેન્કેક્સ ૧.૦૧ ટકા, મિડસ્મોલ પ્રાઈવેટ બેન્ક્સ ૦.૯૪ ટકા અને મેટલ ૦.૭૧ ટકા વધ્યા હતા. ઈન્શ્યોરન્સ, કન્ઝ્યુમર ડ્યુરેબલ્સ, ઓટો, રિયલ્ટી, પાવર અને ઓઈલ એન્ડ ગેસ નબળા રહ્યા હતા. સાપ્તાહિક ધોરણે, બીએસઈ બેન્ચમાર્ક ૨૭૬.૩૨ પોઈન્ટ અથવા ૦.૩૫ ટકા અને નિફ્ટી ૭૬.૩૫ પોઈન્ટ અથવા ૦.૩૧ ટકા ઘટ્યા હતા. વૈશ્વિક ઓઈલ બેન્ચમાર્ક બ્રેન્ટ ક્રૂડ ૦.૧૭ ટકા ઘટીને ૮૯.૬૩ ડોલર પ્રતિ બેરલ થયું હતું. એક્સચેન્જ ડેટા અનુસાર, વિદેશી સંસ્ગત રોકાણકારો(FIIs)એ ગુરુવારે ૨૯૮.૨૬ કરોડ રૂપિયાના શેર વેચ્યા હતા. માસિક ડેરિવેટિવ્ઝ-એક્સપાયરીના દિવસે ગુરુવારે સતત બીજા દિવસે ઘટાડો નોંધાવતા સેન્સેક્સ ૫૩૯.૩૫ પોઈન્ટ અથવા ૦.૭૦ ટકા ઘટીને દિવસના નીચલા સ્તરે ૭૬,૯૩૩.૫૯ પર બંધ થયો હતો. તેવી જ રીતે, નિફ્ટી૫૦ ૧૧૬.૯૦ પોઈન્ટ અથવા ૦.૪૮ ટકા ઘટીને દિવસના નીચલા સ્તરે ૨૪,૦૯૦.૮૫ પર બંધ થયો હતો.

એશિયન બજારોમાં દક્ષિણ કોરિયાનો કોસ્પી અને શાંઘાઈનો એસએસઈ કમ્પોઝિટ ઈન્ડેક્સ નીચા બંધ રહ્યા હતા, જ્યારે જાપાનનો નિક્કી ૨૨૫ અને હોંગકોંગનો હેંગસેંગ ઈન્ડેક્સ ઉપર બંધ રહ્યા હતા. યુરોપના બજારો પોઝિટિવ ટેરિટરીમાં ટ્રેડ થઈ રહ્યા હતા. અમેરિકી બજારો ગુરુવારે ઉછાળા સાથે બંધ થયા હતા.

ડોલર સામે રૂપિયો ૬ પૈસા વધીને ૯૫.૩૯ પર બંધ થયો

મુંબઈ, ૨૮ ઓગસ્ટ (પીટીઆઈ): વૈશ્વિક ક્રૂડ ઓઈલના ભાવમાં ઘટાડો અને રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા(RBI)ની દખલગીરીને કારણે શુક્રવારે યુએસ ડોલર સામે રૂપિયો ૬ પૈસા વધીને ૯૫.૩૯(પ્રોવિઝનલ) પર બંધ થયો હતો. જો કે, થોડા મજબૂત ગ્રીનબેક અને FII (વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો)ના વેચાણ પ્રવાહને કારણે સ્થાનિક ચલણ દબાણ હેઠળ રહ્યું હતું, એમ ફોરેક્સ વેપારીઓએ જણાવ્યું હતું. ઇન્ટરબેંક ફોરેન એક્સચેન્જમાં, ડોલર સામે રૂપિયો ૯૫.૫૪ પર ખુલ્લો અને સત્ર દરમિયાન ૯૫.૩૧-૯૫.૫૭ ની રેન્જમાં ટ્રેડ થયો હતો. તે આખરે ૯૫.૩૯ (પ્રોવિઝનલ) પર બંધ થયો હતો, જે તેના અગાઉના બંધ કરતા ૬ પૈસા ઉપર હતો. ગુરુવારે યુએસ ડોલર સામે રૂપિયો પ્રારંભિક નફાને ધોઈ નાખીને દિવસના અંતે ૧ પૈસા ઘટીને ૯૫.૪૫ પર બંધ થયો હતો.

ફોરેક્સ બજાર

ડોલર	95.39 રૂ.
યુરો	111.30 રૂ.
પાઉન્ડ	129.89 રૂ.
યેન	0.59.92 રૂ.

ચોપડે જમા રકમ બાબતે ખુલાસો ક્યારે માન્ય ગણાય?

આવકવેરા કાયદાની કલમ-68 હેઠળ હિસાબી ચોપડામાં જમા કરેલ રકમના સ્વરૂપ અને સ્ત્રોત (Nature | Source) પૂરવાર કરવાની પ્રાથમિક જવાબદારી કરદાતાની છે. એકવાર સંતોષકારક ખુલાસો આપ્યા પછીની જવાબદારી આવકવેરા અધિકારીના શિરે જાય છે. લોન, ડિપોઝીટ, ઉછીના અથવા અન્ય પ્રકારે ચોપડે જમા રકમ કરદાતાની માની લીધેલ આવક (Deemed income) ગણાય છે.

આવી જમા રકમ નાણાં સ્વરૂપે (Monetaru) નહિ હોય તો આવકમાં ઉમેરો થાય નહિ.

ખાતામાં જમા એન્ટ્રી

સીઆઇટી વિ. કેરાલા ટ્રાન્સપોર્ટ કું.ના કેઇસમાં કોચીન ટ્રીબ્યુનલે ભાગીદારોના ખાતામાં ફક્ત જમા એન્ટી ફક્ત ડુપ્લીકેશન નોંધ હોય, પેઢીમાં કોઇ નાણાં આવેલ ન હોય જર્નલ નોંધને કલમ 68 લાગે નહિ એવું ઠરાવ્યું.

ખોટી નોંધ

ઇન્કમટેક્ષ ઓફિસર વિ. નવિન ગોયલના કેઇસમાં દિલ્હી ટ્રીબ્યુનલે સરવૈયામાં જમા રકમ હિસાબી જાણકારીના અભાવે બનાવેલ, જેમાં વ્યવસાયિક મદદ લઇને Tally સોફ્ટવેર મુજબ રિવાઇઝડ, સાચી બેલેન્સ શીટનો આધાર લઇ આવી ખોટી નોંધનો ઉમેરો નહિ થાય એવું ઠરાવ્યું. અમદાવાદ ટ્રીબ્યુનલે ફોર્ચ્યુન ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિ. વિ. આઇ.ટી.ઓ.માં પણ એ મતલબનું ઠરાવી સ્પષ્ટતા કરી કે આવી ખોટી હિસાબી નોંધોથી નાણાં મળેલ નથી.

ટેક્સ ટ્વિટર
વિરેશ રૂદલાલ

હવાલા નોંધથી જમા રકમ

ફક્ત હવાલા નોંધ Adjustmentથી થતી નોંધ ને કેશ ક્રેડિટ ગણીને આવકમાં ઉમેરી શકાય નહિ કારણ કે કોઇ નાણાંકિય મોનેટરી વ્યવહાર થયો નથી, નાણાં મળ્યા નથી એવું કલકત્તા હાઇકોર્ટે ભાટીયા ઇન્વેસ્ટમેન્ટ વિ. સી.આઇ.ટી.માં ઠરાવ્યું છે.

અમદાવાદ ટ્રીબ્યુનલે ગોયલ સીન્થેટીક્સ પ્રા.લિ. વિ. આસી. સી.આઇ.ટી.માં કલકત્તા હાઇકોર્ટના ચૂકાદાનો આધાર લઇને હવાલા નોંધના વ્યવહારને કલમ 68 હેઠળ આવકી લેવાય નહિ તેમ ઠરાવેલ છે.

ઓપનીંગ જમા બાકી

કલમ 68 વાંચતા એ સ્પષ્ટ છે કે જમા રકમ ચાલુ સાલે જમા આવી ન હોય પરંતુ હિસાબોમાં આગળના વર્ષની જમા રકમ સરવૈયામાં ચાલુ સાલે આગળ ખેંચવામાં આવી હોય, આવી ઓપનીંગ બેલેન્સ કલમ 68 હેઠળ ચાલુ સાલની આવકમાં ઉમેરાય નહિ.

ગુજરાત હાઇકોર્ટે સી.આઇ.ટી. વિ. જગતકુમાર સતિષભાઇ પટેલ તેમજ અમદાવાદ ટ્રીબ્યુનલે ઇન્કમટેક્ષ ઓફિસર વિ. રાજીવકુમાર બોડાવાળામાં ઠરાવેલ છે કે OP balanceને ચાલુ સાલે મળેલ જમા રકમ કહી શકાય નહિ.

1.4.2023થી

1.4.2023 પહેલાં જમા રકમ અંગે જમા રકમના સ્ત્રોત અંગેનો ખુલાસો આવકવેરા અધિકારીને માન્ય રહે તો આવકમાં ઉમેરો થતો નથી પરંતુ 1.4.2023થી કલમ 68માં પ્રોવિઝનનો ઉમેરો થતા સ્ત્રોતનો સ્ત્રોત આપવાની ભારેખમ જવાબદારી હવે કરદાતા ઉપર નાખી છે. મતલબ કે જેના જમા છે તેનો સ્ત્રોત (SOURCE) પણ આપવો પડશે.

સોનામાં રૂ. ૩૩૦૦નું ગાબડું: સતત ત્રીજા દિવસે ભાવઘટાડો

દિલ્હીમાં સોનાનો ભાવ ઘટીને રૂ. ૧.૬૨ લાખ થયો

નવી દિલ્હી, તા. 28(PTI): મજબૂત થતા અમેરિકી ડોલર અને વેપારીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી નફાવસૂલીને કારણે સોનામાં સતત ત્રીજા સત્રમાં કડાકો બોલાયો છે. દેશની રાજધાનીમાં સોનાનો ભાવ રૂ. 3,300 ઘટીને રૂ. 1.62 લાખ પ્રતિ 10 ગ્રામ પર આવી ગયો હતો.

સ્થાનિક વેપારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, 99.9 ટકા શુદ્ધતા ધરાવતું સોનું ગુરુવારના બંધ ભાવ રૂ. 1,65,700 પ્રતિ 10 ગ્રામથી રૂ. 3,300 ઘટીને રૂ. 1,62,400 પ્રતિ 10 ગ્રામ(તમામ કર સહિત) નોંધાયું હતું. છેલ્લા ત્રણ દિવસના આ ઘટાડાને કારણે સોનામાં રૂ. 4,700 અથવા લગભગ 3 ટકાનો ઘટાડો નોંધાયો છે. નોંધનીય છે કે, 25 ઓગસ્ટે તાજેતરની તેજીના કારણે સોનું રૂ. 1,67,100 પ્રતિ 10 ગ્રામની ઊંચી સપાટીએ પહોંચ્યું હતું. સ્થાનિક બજારમાં ચાંદીના ભાવમાં પણ કડાકો જોવા મળ્યો હતો. ચાંદી રૂ. 5,000 ઘટીને રૂ. 2,45,500 પ્રતિ કિલોગ્રામ(તમામ કર સહિત) બંધ રહી હતી, જે અગાઉના સત્રમાં રૂ. 2,50,500 પ્રતિ કિલોગ્રામ હતી. તસ્કરી વધવાને કારણે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા કસ્ટમ ડ્યુટીમાં ઘટાડો કરવામાં આવી શકે છે તેવા અહેવાલોથી પણ સ્થાનિક બુલિયન બજાર પર દબાણ વધ્યું હતું.

MCX પર નીચલા સ્તરથી ચાંદીના ભાવમાં લગભગ રૂ. 6,000નો ઉછાળો

સોનું પણ મજબૂત થઈ રૂ. 1.60 લાખના સ્તર નજીક

મુંબઈ, તા. 28

શુક્રવારે ભારતમાં ચાંદીના ભાવમાં દિવસના નીચલા સ્તરથી તીવ્ર ઉછાળો જોવા મળ્યો છે. મજબૂત ખરીદીના વેગને ટેકો આપતા, આંતરરાષ્ટ્રીય ભાવમાં મજબૂત વધારાને કારણે આ વધારો જોવા મળ્યો. ગયા સપ્તાહથી ચાંદીની રાખડીઓની પણ ભારે માંગ રહી હતી. ભવિષ્યમાં પણ પહેરી શકાય તે માટે બ્રેસલેટની પણ માંગ રહી છે.

MCX ચાંદીના ભાવ રૂ. 3204 અથવા 1.33 ટકા વધીને રૂ. 2,43,855 પ્રતિ કિલોગ્રામ થયા. તે 2,44,950 રૂપિયાના ઇન્ટ્રાડે ઉચ્ચ સ્તર પર પહોંચ્યા, જે પાછલા બંધ ભાવથી 1.78 ટકા જેટલો વધારો દર્શાવે છે. દિવસના નીચલા સ્તર રૂ. 2,39,049 થી, ચાંદીના ભાવ રૂ. 5,901 અથવા 2.46 ટકા વધ્યા છે.

MCX સોનાનો ભાવ રૂ. 1,59,741 ના ઉચ્ચ સ્તરને સ્પર્શ્યા પછી રૂ. 500 અથવા 0.31 ટકા વધીને રૂ. 1,59,496 પ્રતિ 10 ગ્રામ પર પહોંચી ગયો. વિશ્લેષકો માને છે કે સોના અને ચાંદીના ભાવમાં તેજી રહેવાની સંભાવના છે, કારણ કે બુલિયનને ટેકો આપતા અનેક સકારાત્મક પરિબળો છે.

જથ્થાબંધ ખાંડબજાર
પ્રતિ ક્વિન્ટલ ભાવ (રૂ.)

મહારાષ્ટ્ર	
એમ-૩૦ (ભરવાલાયક)	૫૮૦૦
એમ-૩૦	૫૮૦૦
એસ-૩૦	૫૭૦૦
ગુજરાત	
એમ-૩૦	૫૫૦૦
એસ-૩૦	૫૪૦૦

સોના-ચાંદી સુરત
(ટેક્ષ સહિત)

સટાન્ડર્ડ સોનું	૧૬૪૫૦૦
તેજાબી સોનું	૧૬૪૪૧૦
દાગીના-૨૨ કેરેટ	૧૫૬૨૭૫
દાગીના-બીએસઆઈ હોલમાર્ક	૧૫૧૨૦૦
સોનાનાં બિસ્કીટ	૧૬૪૫૦૦૦
ચાંદી (૯૯૯)	૨૫૨૦૦૦
ચાંદી સિક્કા	૨૫૩૫૦૦

ચાર્ન બજાર સુરત
(GST સાથેના ભાવ)
નરેશ / મુકેશ ઘીવાળા
૩૫૧૬૪૪૬ - ૨૫૯૯૯૭૪

પ્રફુલ/સાલાસર/કેપલોન	રૂ.	૭૫/૩૬ ,,	૧૪૧	-----	---
૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	૨૮૦.૫	૫૦/૩૬ ,,	૧૪૯	૮૦/૭૨ બ્લેક રોટો	૧૬૭
૩૦/૩૬ એફડી	૨૮૬	૫૦/૪૮ SD/કેપ	૨૫૯	**ગાર્ડન**	
લોકલ		**RIL રિલાયન્સ**		૪૯/૨૪ એફડીવાય	૧૫૨
૬૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૮.૫	૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૩	૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ	૨૦૫.૨૫
૬૮/૩૬	૧૫૬.૫	૧૧૪.૧૩ રોટો	---	૬૨ ક્રિમ્પ	૧૬૦.૫
૭૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૪.૫	૧૦૦ ટેક્ષ	૧૫૨	૬૮ ક્રિમ્પ	૧૫૯
૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૧.૫	**વેલનોન** (જીએસટી સાથે)		૭૨ ક્રિમ્પ	૧૫૬
૮૪/૪૮ ક્રિમ્પ	૧૫૨.૫	૮૦/૭૨ રોટો	૧૬૦.૫	૭૫ ક્રિમ્પ	૧૫૪
૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ		૮૦/૭૨ ફોલ્ડર	૧૬૭	૮૦ ક્રિમ્પ	૧૫૪
૮૦/૭૨ રોટો.	૧૫૯.૭૫	૧૬૦ ડીસ્કેટ	૧૬૭	૮૦/૭૨ રોટો	૧૬૦
૮૦/૩૬ રોટો.	૧૫૮.૭૫	---	---	૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	---
૧૫૦/૪૮બ્રાઇટ	૧૫૪.૨૫	૮૦/૧૦૮ ,,	૧૬૦	૩૦/૩૬ એફડી	---
				TPM	૧૫૯

સુભાષચંદ્ર ગોયલનું ૨૨,૦૦૬ કરોડ રૂપિયાનું દેવું ઘટીને ૬.૫ કરોડ રૂપિયા કેવી રીતે થઈ ગયું?

કોઈ ગરીબ કિસાન તેની બે-પાંચ લાખની લોન ચૂકવી ન શકે તો તેનું ખોરડું લિલામ થાય છે અથવા તેને આપઘાત કરવાની ફરજ પાડવામાં આવે છે, પણ મોટા ઉદ્યોગપતિઓની અબજો રૂપિયાની લોન માફ કરવામાં આવે તો પણ તેઓ જલસા કર્યા કરે છે. હમણાં હમણાં ઝી ગ્રુપના ચેરમેન સુભાષચંદ્ર ગોયલની કુલ ૨૨,૦૦૬ કરોડ રૂપિયાની લોન માફ કરીને તેની પતાવટ કેવી રીતે માત્ર ૬.૫ કરોડ રૂપિયામાં કરવામાં આવી તેની ચર્ચા ચારે કોર ચાલી રહી છે. આ પતાવટ ૧૦૦ રૂપિયાનાં દેવાં સામે માત્ર ૩ પૈસામાં કરવામાં આવી છે અને કાયદેસર રીતે કરવામાં આવી છે. આ પતાવટ પછી સુભાષચંદ્ર ગોયલ દૂધ જેવા ચોખ્ખા થઈ જશે અને બેન્કમાંથી નવી લોન મેળવવાને પાત્ર પણ થઈ જશે. ભારતમાં એવા ક્યા કાયદાઓ છે અને એવી કઈ કાનૂની પ્રક્રિયા છે, જેની મદદ લઈને ગામનું અબજો રૂપિયાનું કરી ચૂકેલા ઉદ્યોગપતિઓ સમાજમાં કોલર ઊંચા કરી ફરી શકે છે અને લેણદારો નાહી નાખે છે, તે સમજવાની જરૂર છે. સુભાષચંદ્ર ગોયલ ભાજપના સંસદસભ્ય હતા અને વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના નજીકના હતા, તેને કારણે તેમણે કઈ રીતે લેણદારોને ૨૨,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાના ખાડામાં ઊતાર્યા તે પણ સમજવાની જરૂર છે.

માંડીને વાત કરીએ તો વિવેક ઇન્ફ્રાકો નામની કંપનીએ ઇન્ડિયાબુલ્સ હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ નામની ફાઇનાન્સ કંપની પાસેથી ૧૭૦ કરોડ રૂપિયાની લોન લીધી હતી, જેના માટે સુભાષચંદ્રે વ્યક્તિગત ગેરંટી આપી હતી. જ્યારે વિવેક ઇન્ફ્રાકો કંપની દ્વારા ૧૭૦ કરોડ રૂપિયા ચૂકવવામાં ન આવ્યા, ત્યારે ઇન્ડિયાબુલ્સે ગેરન્ટર બનેલા સુભાષચંદ્ર ગોયલ સામે વસૂલાતની કાર્યવાહી કરી. ઇન્ડિયાબુલ્સ દ્વારા ૨૦૨૨ માં નાદારી કોડ (IBC) હેઠળ નેશનલ કંપની લો ટ્રિબ્યુનલ (NCLT) માં ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. NCLT ના કાયદા મુજબ અન્ય લેણદારો પણ આ કેસમાં જોડાયા હતા. સુભાષચંદ્ર ગોયલ સામે વસૂલાતનો કુલ દાવો આશરે ૨૨,૦૦૦ કરોડ રૂપિયા સુધી પહોંચ્યો હતો. અપીલ ૨૦૨૪ માં મંજૂર કરવામાં આવી હતી. NCLT ના કાયદા હેઠળ તેની કોર્ટમાં ચુકાદો ન આવે ત્યાં સુધી દેવાદાર સામે દેશની કોઈ પણ અન્ય કોર્ટમાં કેસ કરી શકાતો નથી. આ કાયદાનું સુભાષચંદ્ર ગોયલને સંરક્ષણ મળ્યું અને તેઓ છૂટથી હરીફરી શકતા હતા.

NCLT માં દાવાની સુનાવણી કરવામાં આવી ત્યારે સુભાષચંદ્ર ગોયલે હાથ ઊંચા કરી દેતાં જણાવ્યું હતું કે ૨૦૨૪માં તેમની કુલ સંપત્તિ માત્ર ૩૧.૭૯ કરોડની જ હતી, જેમાં તેમનું ૨૫ કરોડ રૂપિયાનું ઘર પણ સામેલ હતું. સુભાષચંદ્ર ગોયલે NCLT ને જણાવ્યું કે તેઓ વધુમાં વધુ ૬.૫ કરોડ રૂપિયા જ ચૂકવી શકે તેમ છે. સુભાષચંદ્ર ગોયલે ૨૦૧૬માં રાજ્યસભાની ચૂંટણી લડતી વખતે તેમની સંપત્તિ ૩૯.૦૮ કરોડ રૂપિયા હોવાની જાહેરાત કરી હતી, પરંતુ ૨૦૧૭માં બેન્કો દ્વારા તેમની પાસે ૪૫,૮૮૮ કરોડ રૂપિયાની સંપત્તિ હોવાની નોંધ કરવામાં આવી હતી અને તે મુજબ તેમને અબજો રૂપિયાની લોન પણ આપવામાં આવી હતી. હવે સવાલ એ થાય છે કે જો સુભાષચંદ્ર ગોયલ પાસે ૨૦૧૬માં માત્ર ૩૯.૦૮ કરોડ રૂપિયાની જ સંપત્તિ હતી તો બેન્કો દ્વારા તેમને ૨૨,૦૦૬ કરોડ રૂપિયાનું ધિરાણ કેવી રીતે આપવામાં આવ્યું હતું કે તેમને લોનના ગેરન્ટર તરીકે કેવી રીતે સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા? બેન્કો અને નાણાં સંસ્થાઓ દ્વારા તેમની પાસે ૨૦૧૭માં ૪૫,૮૮૮ કરોડ રૂપિયાની સંપત્તિ હોવાનું સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવ્યું હતું તો ૨૦૨૪માં તેમની પાસે ૩૧.૭૯ કરોડ રૂપિયા સિવાયની બાકીની સંપત્તિ ક્યાં જતી રહી? સંભવ છે કે આ સંપત્તિ તેમણે ધંધામાં ગુમાવી દીધી હોય કે વિદેશમાં પણ મોકલી દીધી હોય.

NCLT ની પદ્ધતિ મુજબ દેવાદાર વ્યક્તિ દ્વારા તે કેટલી રકમ ચૂકવી શકશે, તેની સ્કીમ રજૂ કરવામાં આવે છે અને પછી તેના પર લેણદારોમાં મતદાન કરાવવામાં આવે છે. સુભાષચંદ્ર ગોયલે સ્કીમ

ટુ ધ પોઇન્ટ
સંજય વોરા

રજૂ કરી કે તેઓ તેમની વર્તમાન આર્થિક પરિસ્થિતિના આધારે ૨૨,૦૦૬ કરોડ રૂપિયા સામે માત્ર ૬.૫ કરોડ રૂપિયા જ ચૂકવી શકશે. આ સ્કીમ ઉપર લેણદારો દ્વારા મતદાન કરવામાં આવ્યું. આ મતદાન પણ લેણદારોની સંખ્યાના આધારે નહીં પણ તેમની લેણી રકમના આધારે કરાવવામાં આવે છે, જેમાં દરેક લેણદારને રકમના પ્રમાણમાં મત આપવાના અધિકાર મળે છે. નવાઈની વાત એ છે કે ૮૦.૮ ટકા લેણદારોએ જણાવ્યું કે તેમને ૬.૫ કરોડમાં પતાવટ મંજૂર છે. આ મતદાનના આધારે NCLT દ્વારા સુભાષચંદ્ર ગોયલની પતાવટની સ્કીમ માન્ય રાખવામાં આવી હતી.

હવે સવાલ જે ૧૯.૨ ટકા લેણદારો દ્વારા સ્કીમ મંજૂર નથી કરવામાં આવી તેમનો આવે છે. તેમાં સૌથી મોટી લેણદાર LIC હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપની છે. તેણે સુભાષચંદ્ર ગોયલ પાસે ૧૩૨૨.૩૯ કરોડ રૂપિયાનો દાવો કર્યો હતો. NCLT દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવેલી સ્કીમ મુજબ LIC હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપનીને માત્ર ૩૮.૦૯ લાખ રૂપિયા જ મળવાના છે. તેણે અને અન્ય લેણદારોએ આ ઓછી વસૂલાત સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો અને દલીલ કરી હતી કે તે કાયદેસર રીતે માન્ય નથી. LIC હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપની તથા અન્ય લેણદારો સમક્ષ હવે કોર્ટમાં જવાનો વિકલ્પ ઉપલબ્ધ છે, જેનો તેઓ ઉપયોગ કરે તેવી પૂરેપૂરી સંભાવના રહેલી છે. જો સુભાષચંદ્ર ગોયલ પાસે ખરેખર કોઈ સંપત્તિ નહીં હોય તો આ કંપનીઓનું પણ કાંઈ ચાલશે નહીં. સરકારી સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, ૨૨,૦૦૬ કરોડ રિયાની રકમ એસ્સેલ અને ઝી ગ્રુપની વિવિધ કંપનીઓના દેવાંના દાવાઓ સાથે સંબંધિત છે, જેમાં સુભાષ ચંદ્રા વ્યક્તિગત ગેરંટર હતા. આનો અર્થ એ થયો કે આ લોન સુભાષચંદ્રની કંપનીઓ દ્વારા લેવામાં આવી હતી. સુભાષચંદ્ર વ્યક્તિગત રીતે મુખ્ય ઉધાર લેનારા નહોતા. સૂત્રો કહે છે કે લગભગ ૨,૫૭૪ કરોડ રૂપિયાની લોન હતી, જેમાં શરૂઆતથી જ સુભાષચંદ્રની વ્યક્તિગત ગેરંટી આપવામાં આવી હતી. બાકીના કેસોમાં તેમની ગેરંટીઓ વધારાની સુરક્ષા તરીકે ઉમેરવામાં આવી હતી. નાદારીનો કેસ કંપનીઓ સામે નહીં, પરંતુ સુભાષચંદ્ર સામે ગેરંટર તરીકે શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો. ચુકવણી યોજનામાં મુખ્ય ઉધાર લેનાર કંપનીઓ પાસેથી આશરે ૧,૪૯૪ કરોડ રૂપિયાની વસૂલાતની પણ જોગવાઈ છે. વધુમાં, બેંકો અને અન્ય ધિરાણકર્તાઓ પાસે તે કંપનીઓ દ્વારા ગીરવે મૂકેલી સંપત્તિઓ અને અન્ય સિક્યોરિટીઝમાંથી નાણાં વસૂલવાનો વિકલ્પ હશે. આનો અર્થ એ થયો કે આ મામલો સુભાષચંદ્રની વ્યક્તિગત સંપત્તિઓમાંથી નાણાં વસૂલવા પૂરતો મર્યાદિત નથી.

LIC હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ, HDFC બેંક, એક્સિસ બેંક, કેનેરા બેંક, RBL બેંક અને યુનિયન બેંક સહિત અનેક બેંકો અને નાણાંકીય સંસ્થાઓએ આ યોજનાનો વિરોધ કર્યો હતો. ધિરાણકર્તાઓએ દલીલ કરી હતી કે સુભાષ ચંદ્રાની અગાઉ જાહેર કરેલી નેટવર્થ અને તેમની વર્તમાન નેટવર્થ વચ્ચે નોંધપાત્ર વિસંગતતા છે અને તેમની સંપત્તિની વધુ ઊંડાણપૂર્વક તપાસ જરૂરી છે. લેણદારોએ સુભાષચંદ્ર ગોયલના જૂના નેટવર્થ પ્રમાણપત્રોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો. આ દસ્તાવેજો અનુસાર, સુભાષ ચંદ્રાની નેટવર્થ ૨૦૧૭ માં આશરે ૪૫,૮૮૮ કરોડ હતી. ૨૦૧૮ માં તે આશરે ૪૦,૫૬૨ કરોડ હતી. દરમિયાન, વર્તમાન નાદારી પ્રક્રિયામાં તેમની જાહેર કરેલી ચોખ્ખી સંપત્તિ આશરે ૩૧.૭૯ કરોડ છે. આ વિસંગતતાએ ઘણા પ્રશ્નો ઊભા કર્યા છે. સુભાષચંદ્ર કહે છે કે એસ્સેલ ગ્રુપની કંપનીઓએ અત્યાર સુધીમાં ધિરાણકર્તાઓને આશરે ૪૩,૦૦૦ કરોડ રૂપિયા ચૂકવ્યા છે. આ આંકડામાં કંપનીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી ચુકવણીનો સમાવેશ થાય છે.

સુભાષચંદ્ર દ્વારા વ્યક્તિગત રીતે ગેરંટી આપવામાં આવેલી ૨૨,૦૦૬ કરોડ રૂપિયાની જંગી લોનના કેસમાં નેશનલ કંપની લો ટ્રિબ્યુનલ (NCLT) ના આઘાતજનક નિર્ણય સામે દેશની મુખ્ય બેંકો 'કરો યા મરો'ની લડાઈના મૂડમાં છે. HDFC બેંક અને LIC હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ જેવી મુખ્ય નાણાંકીય સંસ્થાઓ હવે આ નિર્ણયને નેશનલ કંપની લો એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (NCLAT) માં પડકારવાની તૈયારી કરી રહી છે. હકીકતમાં, આ સેટલમેન્ટમાં મુખ્ય દેવાદારો અને વ્યક્તિગત ગેરંટી આપનારાઓ દ્વારા ચૂકવવામાં આવનારી રકમમાં મોટો તફાવત છે. દરમિયાન, HDFC બેંકે સત્તાવાર રીતે એક નિવેદન જારી કરીને સ્પષ્ટતા કરી છે કે તેણે દરખાસ્તની વિરુદ્ધમાં મતદાન કર્યું છે અને હવે તે એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલમાં કાનૂની અપીલ દાખલ કરવાની શક્યતા શોધી રહી છે.

- આ લેખમાં પ્રગટ